

**STŘEDNÍ ODBORNÁ ŠKOLA
A STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILIŠTĚ,
Mladá Boleslav, Jičínská 762**

Středočeský kraj

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM DOMOVA MLÁDEŽE
PŘI STŘEDNÍ ODBORNÉ ŠKOLE A STŘEDNÍM ODBORNÉM
UČILIŠTI, MLADÁ BOLESLAV, JIČÍNSKÁ 762**

Zpracovali:

Hana Trunečková, vedoucí vychovatelka DM
kolektiv vychovatelů

Schválil: RNDr. Jiří Šlégl, ředitel školy

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Domov mládeže

Domov mládeže, Jičínská 1025, 293 01 Mladá Boleslav
Tel: 606 083 314
E-mail: vychovatele@odbskmb.cz; truneckova@odbskmb.cz

Škola

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Mladá Boleslav, Jičínská 762
se sídlem Jičínská 762
293 01 Mladá Boleslav
Tel. 326 330 491
E-mail: skola@odbskmb.cz
IČ 69793000

Platnost dokumentu:

ŠVP DM platí od 1. září 2010.

Poslední obsahová aktualizace byla provedena v červnu 2016 a byla projednána se Školskou radou dne 13.06.2016.

Poslední formální aktualizace byla provedena 27.08.2022.

Účinnost aktuální verze ŠVP DM: od 1. září 2016

1. CHARAKTERISTIKA DOMOVA MLÁDEŽE

Ve své činnosti se DM řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), zákonem č.563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, vyhláškou MŠMT č. 108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních, vše v platném znění, a předpisy s uvedenými normami souvisejícími a obecně právními předpisy.

DM poskytuje žákům středních škol a studentům vyšších odborných škol ubytování, výchovně vzdělávací činnost navazující na výchovně vzdělávací činnost škol a zajišťuje těmto žákům školní stravování.

Celková ubytovací kapacita domova mládeže je 192 lůžek. Stravování se uskutečňuje ve školní jídelně, která má 100 míst a nachází se v objektu DM.

1.1. Velikost, vybavenost domova mládeže

Ubytování je realizováno ve dvoulůžkových a třílůžkových ložnicích se společným sociálním zařízením na každém poschodí.

Umístění:

4. patro - pokoje: 22 třílůžkových, 2 dvoulůžkové - 70 ubytovacích míst
3. patro - pokoje: 21 třílůžkových, 1 dvoulůžkový - 65 ubytovacích míst
2. patro - pokoje: 11 třílůžkových - 33 ubytovacích míst
1. patro - pokoje: 8 třílůžkových - 24 ubytovacích míst

Základní vybavení ložnice pro jednoho žáka tvoří válenda s úložným prostorem, šatní skříň, noční stolek, pracovní stůl, nebo pracovní místo u stolu, židle, lampička, polička. Žákům se dále poskytuje ložní prádlo, klíče od pokojů a skříní, čipy ke vstupu do budovy a na stravu.

Na vychovatelnách jsou k dispozici lednice, které slouží k uložení potravin, ubytovaní žáci mají k dispozici rovněž mikrovlnnou troubu k ohřátí stravy, varnou konvici a topinkovač.

Prostorové a materiálně technické podmínky pro vzdělávání, výchovu a volný čas žáků tvoří:

1. 1 herna
2. 5 kluboven
3. posilovna
4. tělocvična

1.2. Hygienické podmínky a ochrana zdraví žáků

Domov mládeže postupuje při zajištění hygienických podmínek podle vyhlášky ministerstva zdravotnictví č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, ve znění pozdějších předpisů, která stanoví hygienické požadavky na prostorové podmínky, vybavení, provoz, osvětlení, vytápění, mikroklimatické podmínky, zásobování vodou a úklid.

Vychovatelé mají zázemí ve vychovatelnách, kde je k dispozici pracovní stůl, počítač připojený k vnitřní síti a internetu, telefon, sedací nábytek pro návštěvy a úložný prostor.

Hygienické zázemí pro zaměstnance tvoří samostatné sociální zařízení a sprchy.

1.3. Stravování.

Školní jídelna zajišťuje celodenní stravování žáků, kteří jsou ubytováni na DM ve smyslu vyhlášky č.410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení pro výchovu a vzdělávání mladistvých, v platném znění.

1.4. Charakteristika ubytovaných žáků a studentů, podmínky pro přijímání a ukončování jejich ubytování

Domov mládeže poskytuje ubytování žákům středních škol a učilišť, studentům vyšších odborných škol i talentovaným žákům základních škol na principu rovnosti.

Rozhodnutí o umístění (ubytování) v DM se vydává na základě přihlášky podané zákonným zástupcem nezletilého žáka či zletilým žákem ve stanoveném termínu. Přihláška se podává na každý školní rok.

Přihlášení k ubytování lze učinit i v průběhu školního roku.

Při umístění žáka se přihlíží ke vzdálenosti místa jeho bydliště, dopravní obslužnosti z místa bydliště, k jeho sociálním poměrům, zdravotnímu stavu a kapacitě DM.

Rozhodnutí ředitele školy o umístění či neumístění k ubytování v domově mládeže nepodléhá správnímu řízení. Na ubytování není právní nárok.

Nárok na ubytování končí pokud:

- a) o to požádá písemně zákonný zástupce nezletilého žáka, zletilý žák nebo student,
- b) zákonný zástupce nezletilého žáka, zletilý žák nebo student opakovaně neuhradil úplatu za ubytování nebo úplatu za školní stravování ve stanoveném termínu a nedohodl s ředitelem domova jiný termín úhrady,
- c) žák nebo student přestal být žákem střední školy nebo studentem vyšší odborné školy,
- d) žákovi nebo studentovi bylo povoleno přerušování vzdělávání,
- e) žák nebo student byl vyloučen z domova mládeže (§31 školského zákona, v platném znění),
- f) se žák nebo student přestěhoval do místa, kde právnická osoba vykonává činnost školy, která ubytovanému žákovi nebo studentovi poskytuje vzdělávání.

Ukončení ubytování je zaznamenáno ve výstupním listu žáka, ve které potvrzují odpovědní zaměstnanci DM, že žák či student, resp. zákonný zástupce žáka, nemá žádné závazky (včetně způsobených škod) vůči domovu mládeže.

Datum ukončení ubytování v domově mládeže je den, kdy žák řádně předal všechny prostředky jemu svěřené k užívání (např. inventář pokoje, ložní prádlo, klíče, čip a jiný zapůjčený inventář).

1.5. Charakteristika pedagogických zaměstnanců DM

Domov mládeže řídí ředitel Střední odborné školy a Středního odborného učiliště, Mladá Boleslav, Jičínská 762.

Ředitel školy stanovuje zaměstnancům DM jejich pracovní úvazek a pracovní náplň. Společně s vedoucí vychovatelkou domova mládeže organizuje provoz na domově mládeže, vydává Vnitřní řád DM a zabezpečuje školení BOZP a PO pro žáky a zaměstnance školy.

Plnění těchto úkolů zajišťuje vedoucí vychovatelka domova mládeže a v oblasti výchovné, zájmové, hospodářské, ekonomické spolupracuje s vedením školy, zástupce vedoucí vychovatelky v oblasti hospodářské činnosti školy.

K přenosu informací mezi ředitelem a vedením domova mládeže slouží:

- a) v závažných případech okamžité osobní jednání,
- b) porady operativní, ekonomické, pedagogické, klasifikační,
- c) jednání s třídními učiteli i s ostatními pedagogickými zaměstnanci škol, ve kterých jsou ubytováni žáci vzdělávání,
- d) jednání s rodiči (osobní, písemné, telefonické),
- e) pravidelné porady VV a zástupce VV s ředitelem školy.

Pedagogické působení zajišťuje celkem 8 pedagogických zaměstnanců s požadovanou kvalifikací. Své odborné zaměření si prohlubují formou akreditovaných kurzů a seminářů nebo formou samostudia. Vychovatelé jsou povinni dle svých možností být nápomocni

žákům při přípravě na vyučování v oblasti humanitních či technických předmětů. Vychovatelé připravují a organizují pro žáky jednorázové i pravidelné aktivity.

Personální obsazení DM:

Ředitel školy: RNDr. Jiří Šlégl

Vedoucí vychovatelka DM: Hana Trunečková

Vychovatelé (7)

Noční službu pomáhají zajišťovat „bezpečnostní zaměstnanci“.

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

2.1. Principy a cíle vzdělávání a výchovy (§ 2 školského zákona)

- rovný a nediskriminační přístup k výchově
- zohlednění vzdělávacích a výchovných potřeb žáka daných jeho kompetencemi a osobnostními charakteristikami
- vzájemná úcta, respekt, názorová snášenlivost, solidarita a úcta všech účastníků vzdělávání a výchovy
- svobodné šíření poznatků vyplývajících z výsledků soudobého poznání světa, které jsou v souladu s obecnými cíli vzdělávání a výchovy
- vědomí spoluodpovědnosti žáků za své vzdělávání a výchovu

2.2. Předpoklady pro realizaci priorit ŠVP a prostředky k jejich naplnění

- dbát zejména na uplatňování zásad dobrovolnosti, spontánní aktivity, navozování kladných pocitů, samostatnosti, samosprávnosti, seberealizace, sebepoznávání, motivace
- zaměření zájmové činnosti na sportovní aktivity
- průběžná modernizace vybavení pro bydlení a volný čas
- spokojenost žáků (potažmo jejich zákonných zástupců) vyjádřená aktivním vnímáním a způsobem života v DM
- žák jako ústřední postava vzdělávání a výchovy
- uplatnění jeho základních práv vyplývajících ze školského zákona (561/2004 Sb.) a z Úmluvy o právech dítěte, zejména práva na respektování osobnosti žáka a jeho zvláštnosti v souvislosti na fyzické, psychické a mentální zralosti žáka a práva na volný čas
- uplatnění kompetencí žáka v podmínkách zařízení a jeho podíl na organizaci a činnosti zařízení, zajištění vymahatelnosti práv žáka

3. KLÍČOVÉ KOMPETENCE A STRATEGIE VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Výchovné a vzdělávací strategie jsou zaměřeny na rozvíjení kompetencí žáka, formulují upřednostňované cíle, postupy, metody a formy práce, případně aktivity, příležitosti a pravidla.

Žák si organizuje a řídí vlastní učení, poznává své schopnosti a hodnotí je, nachází a upevňuje efektivní styl a režim učení.

Vychovatel vede žáka k samostatnosti, v době od 18:30 do 19:30 hodin zajišťuje studijní klid.

3.1 Kompetence sociální a personální

Žák:

- umí porozumět sám sobě, zvládá vlastní chování a dovede ho korigovat s ohledem na jiné i sebe, je schopen sebereflexe, je schopen poznávat odlišnosti lidí
- většinou zvládá řešení složitých životních situací, zná základy duševní hygieny
- stanovuje si cíle a priority přiměřené svým schopnostem, zájmům a životním podmínkám
- organizuje nebo se podílí na společné činnosti, přijímá odpovědnost za svoji práci i práci ostatních, konstruktivně řeší konflikty a přispívá k vytváření podnětné atmosféry

Vychovatel:

- vychovatel napomáhá žákovi odhalovat jeho silné a slabší stránky, pravidelně hodnotí jeho práci a pozitivně ho motivuje k sebepoznávání
- vytváří spolupráci pro týmovou spolupráci organizováním společných činností, stanovuje žákovi přiměřené úkoly, pomáhá mu najít své místo ve skupinách
- je vůdčí osobností při utváření a upevňování pozitivního psychosociálního klimatu ve skupině i v upevňování vztahů s jednotlivci v ní

3.2 Kompetence komunikativní

Žák:

- rozvíjí a prakticky používá komunikativní dovednosti ve studiu i ve svém osobním, profesním a občanském životě
- rozumí sdělením a informacím, správně je interpretuje a věcně argumentuje
- efektivně a tvořivě využívá dostupných prostředků komunikace, pružně reaguje na rozvoj informačních a komunikačních technologií a využívá je
- je schopen rozvíjet komunikační dovednosti založené na vzájemné úctě, spolupráci, toleranci, optimismu a zvládnutých emocích, je citlivý k míře zkušeností a znalostí k možným pocitům partnera v komunikaci

Vychovatel:

- učí žáka rozvíjet a využívat jeho komunikativních dovedností, aktivně a cílevědomě vytváří prostor pro komunikaci mezi žákem a vychovatelem i žáky navzájem
- vede žáka k diskuzi a k věcné argumentaci, dává mu přitom prostor pro tvůrčí a svobodné vyjádření a řešení, je mu vzorem věcné a konstruktivní komunikace
- předává žákovi veškeré informace potřebné pro jeho zdravý a aktivní život v domově mládeže.

3.3 Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vnímá problémové situace, rozpozná a pochopí problém, svoji roli v něm, objasní jeho podstatu, umí zvážit varianty jeho řešení
- využívá své schopnosti, vědomosti a dovednosti k samostatnému řešení problémů, pružně reaguje na nové situace, je schopen řešit problémy ve spolupráci s jinými lidmi
- ověřuje a kriticky interpretuje získané informace, pro své tvrzení najde důkazy a formuluje podložené závěry
- je otevřený k poznávání nových a originálních postupů na řešení problémů, nachází alternativy řešení, navrhuje varianty řešení problémů a zvažuje jejich přednosti, rizika a možné negativní důsledky

Vychovatel:

- učí žáka uplatňovat základní myšlenkové operace, postupy při řešení problémů, hodnotí kroky žáka při řešení problémů
- aktivně napomáhá žákovi adaptujícímu se na nové podmínky života především přenosem ověřených způsobů řešení problémů

- vede žáka k přiznání a převzetí odpovědnosti za své chyby
- motivuje žáka k získání informací potřebných k řešení problémů a ověřování jejich správnosti
- definuje, pomáhá hodnotit nebo i vytváří problémové situace, v nichž může žák uplatnit své kompetence k řešení problémů, při jejich řešení podporuje tvořivost a originalitu, pomáhá hodnotit rizika a možné negativní důsledky

3.4 Kompetence k volnému času a zdravému životnímu stylu

Žák:

- dovede svůj volný čas účelně naplnit a aktivně ho prožívat i odpočívat
- uplatňuje zásady zdravého životního stylu, dokáže určit priority volného času a také je realizovat, odolává sociálně patologickým jevům, dokáže odmítnout nevhodné nabídky k trávení volného času a je si vědom důsledků nezdravého životního stylu, závislosti a rizikového chování
- má odpovědný vztah ke svému zdraví, pečuje o svůj duševní i fyzický rozvoj
- využívá a akceptuje nabízené modely využití volného času, naplňuje a rozšiřuje své individuální zájmy, talent a schopnosti
- rozvíjí schopnosti aktivního trávení volného času jako kompenzaci stresových situací či jednostranné zátěže ze školního vyučování
- chápe význam rozvoje osobních zájmů a zdravého způsobu života pro psychickou, fyzickou a sociální kultivaci své osobnosti (osobnostní rozvoj)

Vychovatel:

- vytváří a rozvíjí příležitosti k účelnému využití volného času v souladu se zájmy žáka, dokáže žáka zaujmout a získat ho pro myšlenku účelného využívání volného času a zdravého životního stylu
- učí žáka novým vědomostem a dovednostem, vede ho k tvořivosti a účasti na společné činnosti
- realizuje skupinový program sociální prevence, poskytuje žákovi informační servis, působí všemi prostředky proti hrozbě rizikového chování
- vede žáka k poznání zásad zdravého životního stylu a jejich uplatňování ve vlastním životě, učení i v práci
- modernizuje obsah vlastní zájmové činnosti metodou skupinové práce s žáky, rozšiřuje nabídku spontánních aktivit pro žáky, podporuje svobodu, samostatnost, aktivitu.

3.5 Kompetence občanské

Žák:

- stanovuje si osobní cíle vycházejících z jeho potřeb a zájmů, ale i s potřeb společnosti, sociální skupiny, zájmů celku
- je tolerantní, vstřícný, otevřený, ale i kritický k názorům druhých, chápe jejich potřeby a postoje, respektuje různorodost hodnot člověka, uplatňuje zásady slušné komunikace a demokratické způsoby řešení protikladných postojů
- hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování
- vnímá, přijímá, vytváří a rozvíjí etické, kulturní, sociální, ekologické, ekonomické a duchovní hodnoty, uznává tradice a hodnoty svého národa, učí se myslet v evropských a globálních souvislostech, zaujímá k nim odpovědné postoje
- chová se zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka, dokáže poskytnout účinnou pomoc druhým
- rozhoduje se tak, aby svým chováním a jednáním neohrožoval a nepoškozoval sebe a jiné, přírodu, životní prostředí a hodnoty vytvořené člověkem

Vychovatel:

- motivuje žáka k projevení názoru, diskuzi a rozhodnutí celku, rozvíjí schopnosti kritického a tvořivého myšlení, empatie, argumentace a prezentace názorů, schopnosti kompromisu a schopnosti obhajovat lidská práva a svobody svá i jiných
- vede žáka k dodržování pravidel a spravedlivě je hodnotí, objasňuje význam řádu pro fungování společenství (pokoj, výchovná skupina)
- podporuje zainteresovaný postoj k životu, rozvíjí disciplinovanost, toleranci, ochotu pomáhat a respektovat odlišnosti
- vede žáky k odpovědnému jednání a výchovně využívá situace, kdy žák neohrožuje a nepoškozují sebe a jiné, přírodu, životní prostředí a hodnoty vytvořené člověkem

4. VÝCHOVNÝ PROGRAM DOMOVA MLÁDEŽE**4.1 Charakteristika a účel výchovného programu**

Výchovný program je rámcovým programem pro práci vychovatele a ostatních pedagogických zaměstnanců s žáky:

- vymezuje, jakých kompetencí má žák dosáhnout
- stanovuje výchovné cíle pro vychovatele
- respektuje věkové a osobnostní zvláštnosti žáků
- je otevřeným programem, který může vychovatel dotvářet dle svých schopností vědomostí a dovedností v souladu s poznatky současné vědy
- je podkladem pro plánování výchovné činnosti vychovatele a výchovné skupiny na školní rok

4.2. Hodnocení žáků a autoevaluace

- průběžné sdělení o udělení výchovného opatření (pochvala, trest)
- dílčí zprávy o chování, realizace přijatých či dohodnutých opatřeních
- podmínky k výchově – stav ubytování, stravování, služeb žákům, sportovní vyžití, zájmová činnost – hodnocení činnosti z pohledu jednoho školního roku - autoevaluace
- dílčí šetření, ankety, hodnocení se zaměřením na problémové otázky

5. ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ

Cílem výchovně vzdělávacího působení je žák odpovědný za vlastní chování a způsob života v míře přiměřené jeho věku a schopnostem. Dovednosti a kvality pozitivního zdravého životního stylu jsou nedílnou součástí procesu výchovy a vzdělávání. Cílem programu podpory zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví domova mládeže je vytvořit prostředí, které respektuje a podporuje zdraví žáků ve všech jeho složkách (tělesné, duševní, sociální a duchovní) a v rovnováze s prostředím přírodním a společenským.

Pro bezpečnost a ochranu zdraví při výchově a vzdělávání žáků má výkon dozoru nad činností žáků mimořádný význam. Konkrétní úkoly a podrobnosti v péči o bezpečnost a ochranu zdraví stanoví pro jednotlivé typy školských zařízení obecně platné právní předpisy.

6. RŮZNÉ

Ředitel školy vydává „VNITŘNÍ ŘÁD DOMOVA MLÁDEŽE“, který upravuje podrobnosti k výkonu práv a povinností žáků a jejich zákonných zástupců a podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevem diskriminace, nepřátelství nebo násilí.

Konkrétním dokumentem domova mládeže, zaměřeným zejména na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní, sociální rozvoj a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností je „**Minimální preventivní program**“. Slouží zejména k primární prevenci sociálně patologických jevů u žáků ubytovaných v domově mládeže. Koordinace tvorby a kontrola realizace preventivního programu náleží k činnostem školního metodika prevence.

Environmentální výchova je jednou z priorit výchovné činnosti v domově mládeže. Koordinátorem EVVO je zpracován „**Environmentální plán činnosti**“ s využitím metodického pokynu MŠMT.

Ubytování žáci jsou se ŠVP DM, VŘ DM a podmínkami k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví seznamováni ihned po nástupu do domova mládeže, tj. v úvodu nového školního roku.

RNDr. Jiří Slégl, ředitel

